

Jaarplan 2020

Duurzaamheidsplatform Gouda

Datum: 4 mei 2020

DPG Jaarplan 2020

Dit jaarplan is bedoeld voor interne afweging binnen het bestuur van DPG voor de prioriteiten van 2020. Na goedkeuring bestuur wordt het gedeeld met de deelnemers in de Stichting DPG en wordt het ter informatie gestuurd naar de betrokken wethouders van de gemeente Gouda en het bestuur van Gouda Onderneemt.

Inleiding

Duurzaamheid wordt mainstream. Je ziet dit niet alleen terug in landelijke en Europese ontwikkelingen, maar het krijgt ook duidelijk handen en voeten op gemeentelijk niveau. In het huidige Goudse coalitieakkoord: "Nieuwe Energie" vormt duurzaamheid een essentieel onderdeel binnen de vier hoofdthema's (klimaatadaptatie, energietransitie, omgevingsbeleid en Gouda 750 jaar) die het Goudse gemeentebestuur als raadsprogramma's heeft benoemd. DPG kan daar in haar activiteiten uitstekend bij aansluiten en invulling geven aan de missie om het Goudse bedrijfsleven hierin zo optimaal mogelijk te betrekken.

Daarmee heeft DPG een positie binnen Gouda als relevant aanspreekpunt voor verduurzaming. De uitdaging voor DPG is die positie zowel kwalitatief als kwantitatief in te vullen op een dusdanig niveau dat impact ontstaat. DPG zal daarbij kunnen bijdragen aan het vormgeven van de (beleids)duurzaamheidsagenda van de gemeente Gouda maar daarnaast zal DPG ook bij willen dragen aan de verduurzaming van het Goudse bedrijfsleven en de kansen die dit voor bedrijven biedt. Verduurzamen van de samenleving impliceert ook een verantwoordelijkheid voor het bedrijfsleven. DPG wil daarbij de aanjager en initiator zijn, zowel naar het bedrijfsleven als naar de gemeente. Op regionale schaal heeft DPG zich de afgelopen jaren opgeworpen als belangrijke trekker van een aantal regionale initiatieven zoals het activeren van het bedrijfsleven rond de uitvoering van de wet Milieubeheer (met de organisatie van een Regionaal symposium over de Omgekeerde Bewijslast) en het verzorgen van een actieve en gecoördineerde inbreng van het regionale bedrijfsleven in de ontwikkeling van de Regionale Energiestrategie.

Met de bescheiden beschikbare tijd en middelen zullen we ook in 2020 keuzes maken voor thema's en activiteiten waar we een verschil kunnen maken en daarmee zo goed mogelijk focus te houden op hetgeen we in de komende periode kunnen bereiken. Dit jaarplan legt daarvoor de basis.

Focus 2020

DPG is binnen Gouda het aanspreek- en coördinatiepunt voor die ontwikkelingen die gericht zijn op het verduurzamen van de Goudse leefomgeving, ondernemersactiviteiten en samenleving. We staan op een kantelpunt ten opzichte van onze energievoorziening, maar ook ten opzichte van de maatschappelijk verantwoorde positie die bedrijven en organisaties hebben ten opzichte van de samenleving. Een dergelijke kanteling kent koplopers, een peloton en achterblijvers. We richten ons op de koplopers, die daarmee het peloton leiden en trekken. Met de energieke koplopers inspireren we het peloton en laten ze aanhaken. We doen dat in nauwe samenwerking met verschillende partijen die dezelfde doelen nastreven en waarmee een positieve hefboom kan worden gecreëerd zoals de gemeente Gouda, Gouda Onderneemt, de collega's in de regio en de landelijke Green Business Club waar DPG deel van uitmaakt.

Inspelend op het coalitieakkoord van de gemeente Gouda hebben we in 2020 de primaire focus op de volgende onderwerpen:

- Energietransitie
- Circulaire economie en hernieuwbare grondstoffen
- Onderwijs en Arbeidsmarkt
- Mobiliteit

Deze onderwerpen zijn t.o.v. 2019 aangevuld met Mobiliteit en bepalen de prioriteit voor DPG voor de komende periode. De aandachtspunten zijn bewust onveranderd gebleven en enkel uitgebreid. Op deze thema's is een lange(re) adem nodig. Het is niet verstandig om na de initiatieven van de afgelopen jaar de focus te veel te gaan verleggen. Belangrijk is juist om de thema's (terugkerend) aandacht te blijven geven en steeds een stap verder te brengen. De ambitie is om rond deze thema's een sterkere betrokkenheid van het Goudse bedrijfsleven verder te blijven organiseren. We steken dit in vanuit de ambitie om op deze onderwerpen zowel maatschappelijke als economische meerwaarde te creëren. De contouren voor deze ambities staan aangegeven in bijlage 1.

Naast deze focus gebieden zal DPG ook de komende periode een (pro)actieve rol blijven vervullen op regionaal niveau. De samenwerking met de collegae duurzaamheidsplatforms verloopt constructief. Vanuit de samenwerking rond de Regionale Energie Strategie worden ook concrete samenwerkingsinitiatieven genomen en wordt de samenwerking versterkt.

Deelnemers

Deelnemers zijn actieve bedrijven uit de regio Gouda. Met zo'n 25 deelnemers is in 2016 een start gemaakt. Daarna is het aantal stabiel gebleven. De ambitie is echter groter en de lat ligt hoger. Eind 2020 streven we naar 40-50 deelnemers in DPG. Dat vormt ook de basis voor een hechtere (themagerichte) netwerkfunctie.

Relaties en netwerken

DPG werkt met veel partijen samen en ziet dit als cruciale factor om gezamenlijk de duurzaamheidsagenda vorm te geven. Hieronder volgt een korte opsomming van de belangrijkste relaties.

- **Gemeente Gouda:** de relatie met de gemeente Gouda heeft zich sinds 2016 goed ontwikkeld. DPG heeft periodiek bestuurlijk overleg met de betrokken wethouders en de relatie en day-to-day afstemming met de betrokken beleidsafdelingen en ambtenaren verloopt buitengewoon positief en constructief. De belangrijkste thema's zijn daarbij: de Energietransitie en de ontwikkeling van de Transitievisie Warmte, de RES en initiatieven rondom de circulaire economie.
- **ODMH:** relatie is goed. De succesvolle pilots rond de Wet Milieubeheer (WMB) bij Gouwestroom en Gouwespoor zijn de basis gaan vormen voor een meer generieke aanpak van het ODMH. Het gezamenlijk georganiseerde symposium rond de Omgekeerde Bewijslast voor ondernemers in de regio (maart 2019 in de Goudse Schouwburg) illustreert de goede samenwerking.
- **Gouda Onderneemt (inclusief VBG e.d.):** via de voorzitter van GoudaOnderneemt in DPG is de relatie geborgd. Deze is inmiddels ook wederkerig ingericht via deelname van het Algemeen Bestuur van Gouda Onderneemt door de voorzitter van DPG. Aandachtspunt blijft om voor de toekomst een structurele financiering voor de DPG-activiteiten te zoeken. Vooralsnog kan DPG geen rechtstreeks beroep doen op de middelen vanuit het OFG.
- **DPM-H:** er is een constructieve samenwerking ontstaan met de omringende Duurzaamheidsplatforms (W'veen, Bodegraven/Reeuwijk, Krimpenerwaard en in zekere mate ook Alphen a/d Rijn). Vanaf 2018 is de samenwerking verder vormgegeven, met name gericht op kennisdeling, eventorganisatie, communicatie, etc. Hier pakken we in 2020 op door met name door een gezamenlijk inbreng bij de ontwikkeling van de Regionale Energiestrategie Midden-Holland, waarbij DPG namens DPM-H in de stuurgroep en de werkgroepen Elektriciteit, Warmte en Communicatie zitting heeft. Ook andere regionale initiatieven kunnen geagendeerd worden.

- **Groene Hart Werkt.** Het regionale platform voor circulaire economische initiatieven in het groene hart. GHW verbindt ondernemingen, onderwijs- en onderzoeksinstituten en overheid met elkaar. Voorop staat het mogelijk maken van samenwerking tussen deze partijen aan circulaire initiatieven om de regionale economie te versterken en de arbeidsmarkt te verbeteren. Zij opereren in een grotere regio dan DPG.
- **Green Business Club:** DPG is inmiddels deelnemer van de landelijke organisatie Green Business Club. Belangrijkste overweging hierbij is dat we hiermee kunnen profiteren van landelijke initiatieven. De samenwerking vraagt een geringe bijdrage en in ruil hiervoor ontvangen wij de opzet en uitwerking van vergelijkbare landelijke initiatieven. Hierdoor voorkomen we dat het wiel opnieuw uitgevonden moet worden en de initiatieven 'slechts' lokaal gemaakt hoeven te worden.

Communicatie

Doelstelling van DPG is om de initiatieven rondom duurzaamheid te delen met de deelnemers en andere geïnteresseerden. Hiervoor is een actieve communicatiestrategie nodig.

Website en nieuwsbrieven. In 2019 zijn we gestart met een periodieke nieuwsbrief. Zowel lokaal als landelijk nieuws wordt op effectieve wijze gedeeld met de achterban. Eind 2018 hebben we een zelfstandige website voor DPG opgezet. Deelnemers en geïnteresseerden hebben ons afgelopen jaar goed kunnen vinden. Er is een begin gemaakt met een sociale media strategie, maar de impact is vooralsnog gering.

Bijeenkomsten. Onderdeel van de communicatie is het organiseren van een voorjaars- en najaarsbijeenkomst. Dit doen we altijd rondom één van de focuspunten. Doel van de bijeenkomst is enerzijds delen van kennis, ervaring, inspiratie en bewustwording creëren en anderzijds het ophalen van relevante kennis en ervaring van de deelnemers. Na de succesvolle bijeenkomsten in 2019 zullen ook in 2020 bijeenkomsten worden georganiseerd, waarbij het niet uitgesloten is dat door de Corona-crisis dit beperkt zal blijven tot een najaarsbijeenkomst.

Bijlage 1: Contouren van de thema-gebieden DPG 2020

Energietransitie

Inleiding:

Met het sluiten van een nieuw landelijk Klimaatakkoord wordt het eens te meer duidelijk dat we een grootschalige gezamenlijke uitdaging hebben in het bereiken van doelstellingen op het gebied van energiebesparing, duurzame energie opwek en terugdringen van CO₂ uitstoot. Vanwege een complex samenspel van technologische toepassingen, verschillen in duurzame energiebronnen en (regionale) voorkeuren voor toekomstige energiesystemen, vraagt de huidige energietransitie een gemeenschappelijke publiek-private inzet in capaciteit, tijd en (ciële) middelen. DPG ziet voor zichzelf een initiërende en verbindende rol tussen enerzijds bedrijven onderling en anderzijds bedrijven met andere stakeholders om de gezamenlijke inspanning op het gebied van energietransitie te versnellen.

Commissie Energietransitie (CET)

Doel: Versnellen van energietransitie binnen en door bedrijven en vergroten van het bewustzijn van nut en noodzaak van energiebesparing, duurzame energieproductie en CO₂ reductie en de verplichtingen die daarvoor reeds gelden (wettelijk kader).

Aanpak: Gerichte bijeenkomsten voor specifieke bedrijven (sectorale aanpak) en geschreven communicatie in meer algemene zin. Hiertoe zoeken wij in voorkomend geval ook de samenwerking met zustervereniging VBG.

Rol DPG: Vertegenwoordiging binnen de verschillende projectinitiatieven en overlegstructuren, teneinde een activerende aanpak te bewerkstelligen. Middels deze aanpak zorgt DPG ervoor dat sturing gegeven wordt aan concrete invulling van vervolgacties (geen nutteloze praatclubjes). Naast deze actieve bijdrage onderhouden wij de contacten in het netwerk van bij energietransitie stakeholders en zorgen wij voor actieve communicatie naar onze achterban (deelnemers en ondernemers) via onze periodieke nieuwsbrieven.

Middelen en inzet

Voor dit project zijn transitieadviseurs nodig die de bedrijven helpen om de overstap naar duurzame energie te maken. Daarnaast is er ook een inspanning op communicatie-niveau nodig. Idealiter wordt er vanuit het bestuur leiding gegeven aan deze commissie. Vanuit DPG zetten wij ons hiervoor niet alleen in middels eigen uren van bestuursleden (zoals bijvoorbeeld bij de RES M-H), maar zette wij ook externe ondersteuning in voor meer operationele taken rond projectuitvoering en communicatie.

Om organisatorische kosten te dekken (of om een award, sponsorship o.i.d. aan te bieden) is de reservering van een budget van € 8.000,- wenselijk. Van deze middelen wordt € 5.000,- gereserveerd voor het RES M-H proces en is de overige € 3.000,- bedoeld voor de meer 'reguliere' organisatie en communicatie (bijeenkomsten etc.) op het gebied van energietransitie.

Voorgenomen activiteiten 2020

Komend jaar is de inzet van DPG binnen het thema Energietransitie gericht op een aantal specifieke projecten en activiteiten. Op dit moment voorzien wij de volgende zaken:

- Deelname in werkgroepen en stuurgroep van de RES M-H. Tevens sturing geven aan externe inhuur welke hierop wordt ingezet (in samenwerking met DPM-H)
- Energiebesparing bedrijven middels een aantal subtrajecten en instrumenten. O.a. via de samenwerking met ODMH op het gebied van de Wet Milieubeheer (WM(b)), samenwerking met de Gemeente op het gebied van 'Zon op bedrijventerreinen Gouda'.
- Warmteanalyse Gouda en bijdrage aan de Transitie Visie Warmte (TVW).
- Energiebesparing sportverenigingen.
- Inzet van transitieadviseurs.
- Opzetten van een aanbodgericht subnetwerk van Bouw- en Installatiebedrijven.

Onderwijs en arbeidsmarkt

Inleiding:

De ontwikkelingen naar een meer circulaire en duurzame samenleving vragen van bedrijven nieuwe competenties om in te spelen op veranderende omstandigheden en het ontwikkelen van nieuwe kansen zoals bijvoorbeeld het werk dat voort komt uit de energietransitie.

De arbeidsmarkt en het onderwijs zijn nog maar beperkt ingesteld op deze veranderingen. DPG wil voorkomen dat dit een belemmering gaat vormen voor bedrijven die een actieve bedrijfsvoering in zetten gericht op energietransitie, circulariteit en het bieden van diensten en producten voor het verduurzamen van de samenleving. DPG ziet voor zichzelf een initiërende en verbindende rol tussen enerzijds de bedrijven die zich verder willen ontwikkelen richting energietransitie, circulariteit en verduurzaming en anderzijds het onderwijs om de aansluiting te vinden op de vraag naar nieuwe competenties.

Commissie Onderwijs en Arbeidsmarkt (CO&A)

Doel: Ondernemers/deelnemers binnen DPG leggen de verbinding met lokale en regionale onderwijsinstellingen om (tegen de achtergrond van circulariteit en duurzaamheid):

- Onderwijs curricula af te stemmen op de gewenste competenties
- Stagekansen te bieden voor leerlingen die zich willen ontwikkelen op deze competenties
- Kansen duiden voor bij- en omscholings programma's
- Bevorderen van een positieve beeldvorming op dit terrein voor nieuwe toetreders enenscholers.
- Stimuleren van aandacht voor duurzaamheidsthema's binnen het onderwijs

Aanpak: Ondernemers hebben beperkt tijd, maar zien wel het belang van goed gekwalificeerde werknemers voor hun onderneming. Door een groep gelijkgestemde ondernemers en mensen vanuit relevante onderwijsinstellingen met elkaar periodiek in contact te brengen wordt de praktijk (en de vraag) direct gekoppeld aan het onderwijs (ROC, CIV, etc). Hoofdthema's zijn: match van competenties en onderwijsaanbod, stageplekken, "gast" lessen op locatie, coaching, etc

Rol DPG: DPG biedt het organiserend vermogen om de ondernemers en onderwijs mensen bij elkaar te brengen. Daarnaast onderhoudt DPG contacten met de relevante onderwijsinstellingen en de gemeente en GHW. Daarnaast draagt DPG bij aan een positieve communicatie over de kansen op de arbeidsmarkt (op thema energietransitie, circulariteit en duurzaamheid).

Middelen en inzet

Voor deze opzet wordt vooral tijd gevraagd en een inspanning op communicatie-niveau. Idealiter wordt er vanuit het bestuur leidinggegeven aan deze commissie. Om mogelijk wat organisatorisch kosten te dekken (of om een award, sponsorship o.i.d. aan te bieden) zou een budget van € 750,- kunnen worden gereserveerd.

Hernieuwbare Grondstoffen

Inleiding:

De circulaire economie is een economisch systeem dat bedoeld is om herbruikbaarheid van producten en grondstoffen te maximaliseren en waarde vernietiging te minimaliseren. Anders dan in het huidige lineaire systeem, waarin grondstoffen worden omgezet in producten die aan het einde van hun levensduur worden vernietigd. Het circulaire systeem kent 2 kringlopen van materialen. Een biologische kringloop, waarin reststoffen na gebruik veilig terugvloeien in de natuur. En een technische kringloop, waarvoor product(onderdelen) zo zijn ontworpen en vermarkt dat deze op kwalitatief hoogwaardig niveau opnieuw gebruikt kunnen worden. Hierdoor blijft de economische waarde zoveel mogelijk behouden. Het systeem is dus ecologisch en economisch gezien 'restauratief'.

Voor een circulaire economie moet het roer om, maar wel binnen de context van de huidige realiteit. DPG wil een bijdrage leveren aan de bewustwording én het toepassen van circulaire mogelijkheden. DPG ziet voor zichzelf een initiërende en verbindende rol tussen de bedrijven die zich verder willen ontwikkelen richting circulariteit en verduurzaming. Dit project past levert tevens een bijdrage aan het realiseren van SDG 12: Duurzame consumptie en productie.

Commissie Hernieuwbare Grondstoffen (CHG)

Doel: Ondernemers/deelnemers in de regio Gouda hergebruiken (een deel van) hun grondstoffen. Er is een lokale/regionale/landelijke kringloop van materialen. Ieder deelnemend bedrijf heeft eind 2019 minimaal één productieproces circulair gemaakt. Ondernemers/deelnemers weten:

- Welke stappen ze moeten zetten,
- Welke kanalen ze kunnen benutten en
- Welk resultaat de businesscase heeft.

Aanpak: Bedrijven krijgen inzicht in hun afvalstromen en gaan op zoek naar partijen die dit als input kunnen gebruiken. Ook krijgen bedrijven inzicht in hun inputstromen en gaan op zoek naar partijen die dit als afval aanbieden. De inventarisatie kan worden gedaan met behulp van experts, zoals TNO of individuele gekwalificeerde personen.

Rol DPG: DPG brengt de deelnemers en kennispartners samen. Door middel van een vervolgbijeenkomst worden de deelnemers geïnspireerd en gestimuleerd om mee te doen. Hiervoor is een enthousiaste spreker/ondernemer nodig. We gaan daarna verder met een inventarisatie op verschillende bedrijventerreinen: welke afvalstromen zijn er? Daarna gaan we de top 5 afvalstromen bepalen en vervolgens een circulair plan voor ontwerpen. Doelgroep is het Goudse bedrijfsleven. De doelstelling vraagt echter om een regionale aanpak. Die bereiken we door samen te werken met onze partners: deelnemers, gemeentes, DPM-H, Gouda Onderneemt! en koplopers uit de regio.

Middelen en inzet

Voor dit project is de inzet van mensen nodig voor het organiseren van een bijeenkomst en verbinden van partijen. Voor de organisatorische kosten, inclusief manuren wordt een budget van EUR 750,- gereserveerd.

Duurzame Mobiliteit

Dit nieuwe thema wordt in de loop van 2020 verder ingevuld, waarbij zal worden aangesloten bij de uitwerking van de duurzame mobiliteitsambities van de gemeente Gouda en de inbreng op dat thema via Gouda Onderneemt.

Bijlage 2: Toelichting op jargon

Afkorting	Omschrijving
DPG	Duurzaamheidsplatform Gouda
DPM-H	Samenwerkingsverband (informeel) van de verschillende duurzaamheidsplatformen (DPW (Waddinxveen), Waardzaam (Krimpenerwaard) en OPBR Duurzaam (Bodegraven-Reeuwijk)) in de regio Midden-Holland
DPW	Duurzaamheidsplatform Waddinxveen
GBC	Green Business Club
GHW	Samenwerkingsverband Groene Hart Werkt
GO	GoudaOnderneemt
MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
OFG	Ondernemersfonds Gouda
RES M-H	Regionale Energie Strategie Midden-Holland
TVW	Transitie Visie Warmte
WMB	Wet Milieubeheer; deze wet regelt o.a. dat bedrijven alle energiebesparende maatregelen moeten nemen met een terugverdientijd van < 5 jaar.